

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/24-5242/2

Podgorica, 11.09.2024. godine

Za: MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE, Rimski trg br. 45, Podgorica

gospodinu, Marashu Dukaju, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog akcionog plana Strategije digitalne transformacije 2022-2026. za 2024-2025. godinu

Veza: Vaš akt broj: 01-039/24-2970/3 od 23.07.2024. godine

Poštovani gospodine Dukaj,

Povodom *Predloga akcionog plana Strategije digitalne transformacije 2022-2026. za 2024-2025. godinu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izveštaj o analizi uticaja propisa navedeno je da je za implementaciju ovog propisa potrebno obezbijediti sredstva u ukupnom iznosu od 14.284.500,00€, od čega je iz budžeta predviđeno 12.792.100,00€, a iz donacija 1.492.400,00€. Za 2024. godinu potrebna su sredstva u iznosu od 4.822.000,00€, od čega iz budžeta 3.822.100,00€, dok je 999.900,00€ predviđeno iz donacije.

Sredstva potrebna za realizaciju predviđenih aktivnosti u 2025 godini iznose 9.462.500,00€, od čega iz budžeta 8.970.000,00€, dok je iz donacija planirano 492.500,00€.

S tim u vezi, imajući u vidu iznos budžetskih sredstava potrebnih za realizaciju predmetnih aktivnosti, a da se iz priložene dokumentacije ne može jasno utvrditi da su sredstva za navedene namjene obezbijeđena kod nosilaca predloženih aktivnosti, Ministarstvu finansija potrebno je dostaviti potvrde o obezbijeđenim finansijskim sredstvima za aktivnosti predviđene akcionim planom za 2024. godinu kod nosilaca planiranih aktivnosti, odnosno potvrde da su sredstva za planirane aktivnosti u 2025. godini odobrena Srednjoročnim budžetskim okvirom. Dodatno, potrebno je u potvrdi precizirati aktivnost i iznos potrebnih budžetskih sredstava za istu po godinama.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo javne uprave

NAZIV PROPISA

Akcionni plan Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2024. i 2025. godinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Akcionni plan Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025 (AP) ima za cilj dalju digitalnu transformaciju društva kroz definisane aktivnosti i približavanje te usvajanje načela kojima se rukovodi, ne samo Evropska unija, već i druge razvijene zemlje svijeta.
- AP definiše aktivnosti koje će omogućiti bržu i efikasniju transformaciju privrede, javnog sektora i cjelokupnog društva, kao i promjene u organizaciji i načinu tradicionalnog poslovanja korištenjem digitalnih tehnologija i primjenom novih poslovnih modela. AP će se omogućiti podsticaj razvoja inovativnih rješenja, proizvoda i pristupa; uz poboljšanje performansi organizacije i bržeg prilagođavanja u okruženju.
- Digitalna transformacija kao kontinuirani proces treba da podstakne i podrži stvaranje digitalnog ekosistema u Crnoj Gori u kojem će svi imati jednake mogućnosti kada je riječ o upotrebi IKT-a ali i ostvarenju benefita koje ta upotreba pruža. Zanačaj digitalne transformacije je višestruk - sa jedne strane kreiraće moderno društvo zasnovano na znanju ali i podstaći razvoj ekonomije. Strategija digitalnog razvoja Crne Gore 2021-2026 kao važan dokument u oblasti strateškog planiranja i usmjeravanja promjena, obuhvata nekoliko ciljeva i smjernica daljeg razvoja a koji će dalje biti razrađeni kroz Akcione planove.
- Kao sastavni dio svakog strateškog planiranja, pa i Strategije digitalne transformacije, urađena je Analiza stanja za pripremu tog strateškog dokumenta koja daje uvidu u poziciju i stepen razvoja društva u oblasti digitalnih tehnologija (razvoja, implementacije, upotrebe i sl.). Uzroci problema koji su prepoznati analizom odnose se na nedostatak IKT vještina i potrebu uvođenja informatičkog obrazovanja u okviru formalnog obrazovanja, nedovoljan stepen upotrebe elektornskih usluga, nedostatak podsticaja za IKT kompanije i sl. Strateškim planiranjem i jasnom vizijom koji sadrži predloženi dokument, teži se digitalnoj transformaciji sistema koji treba da bude razvijen, moderan i konkurentan.
- Navedeni uzroci problema posljedično dovode do nižeg stepena upotrebe tehnologije, nedostatak povjerenja u upotrebu tehnologije, postojanje veće nejednakosti u stepenu korišćenja tehnologije (kako sa aspekta obrazovanja i vještina tako i sa aspekta dostupnosti odnosno nedostupnosti tehnologije), nemogućnosti da se tehnologija koristi (kako zbog materijalnih tako i zbog nedostatka povjerenja, otpora prema promjenama i sl.), nedostatka kapaciteta da se prate ali i sprovode promjene i sl.

- Ukoliko ne postoji vizija i jasni ciljevi koji se žele postići, kao i sinergija svih učesnika jednog sistema, razvoj bilo kakvih rješenja bi bio haotičan. Ovdje bi bile pogođene, između ostalih, najranjivije grupe stanovnika, koji bi trebali da osjete najveće benefite digitalne transformacije (kroz smanjenje troškova, veću dostupnost informacija, viši stepen obrazovanja i sl.). Osim toga, bez primjene tj. implementacije strategije, u oblasti razvoja IKT-a i primjene tehnologije, stvorio bi se još veći jaz između tehnološki naprednih i onih koji zaostaju (daleko) iza. Dostizanje određenog stepena digitalnog razvoja bi nakon toga bilo mnogo teže i sporije.
- Analizirajući aktuelno stanje i stepen digitalne zrelosti Crne Gore prepoznati su ključni pravci koje je neophodno slijediti kako bi se obezbijedili uslovi za digitalnu transformaciju društva. Akcionim planom je definisano 72 aktivnosti koje će za cilj imati ubrzanje digitalne transformacije društva.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
 - **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Strateški ciljevi Crne Gore definisani u predloženoj Strategiji digitalne transformacije 2022-2026. istovjetni su ciljevima koji su utvrđeni krovnim evropskim dokumentima u oblasti digitalnog razvoja, Digitalnom agendom za Evropu 2020 i vizijom Gigabitnog društva do 2025. godine.
 - Akcionim planom, definisane su aktivnosti za dva strateška cilja i to: prvi koji je usmjeren na poboljšanje unutrašnjih kapaciteta i sposobnosti za povećanje digitalne transformacije, i drugi koji je orijentisan prema spoljnom digitalnom ekosistemu i uticajima digitalizacije na život, rad, poslovnoj zajednici i društvu u cjelini. Navedene aktivnosti će se realizovati kroz sedam operativnih ciljeva kako bi se postiglo poboljšano ciljno stanje i to:
 - o Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije
 - o Poboljšanje dostupnosti i interoperabilnosti podataka
 - o Povećana pokrivenost i modernizacija informaciono-telekomunikacione infrastrukture
 - o Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva
 - o Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja
 - o Unapređenje kvaliteta, količine i upotrebe e-usluga
 - o Unapređenje i razvoj IKT ekonomije
 - Srednjoročnim Programom rada Vlade Crne za 2024-2027. godinu digitalna transformacija prepoznata je kao jedan od strateških prioriteta koji predstavlja pokretač inovacija, modernizacije, konkurentnosti i sveobuhvatnog društveno-ekonomskog razvoja. Digitalna transformacija javne uprave ima snažan potencijal za unapređenje kvaliteta same uprave i odnosa s građanima. Kako bi se prilagodila potrebama savremenog društva i pružila efikasnije, efektivnije i kvalitetnije e-usluge, javna uprava mora razumjeti potrebe građana i privrede i na osnovu tog uvida unaprijediti sistem koji će osigurati brz i jednostavan pristup javnim uslugama. Građani i privreda trebaju biti u centru aktivnosti Vlade, a usluge koje im pružamo optimizovane na način da odgovaraju njihovim potrebama na brz, efikasan i jednostavan način, kroz nove tehnologije i alate. Osim toga, značaj sprovođenja digitalne transformacije prepoznat je i u drugim strateškim dokumentima kao što su:
 - o Novim Programom ekonomskih reformi za Crnu Goru 2022 - 2024. godine
 - o Industrijska politika Crne Gore do 2019 - 2023.godine
 - o Strategija pametne specijalizacije 2019 - 2024. godine
 - o Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2023 - 2026. godine
 - o Strategija za digitalizaciju obrazovnog sistema 2022 - 2027. godine
 - o Strategija reforme javne uprave 2022 – 2026. godine
 - o Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore 2022 - 2026. godine

- Tokom izrade predloga Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. razmotren je i širi strateški okvir Evropske unije koji je uzet u obzir prilikom definisanja ciljeva i akcija. Najopsežniji i najrelevantniji strateški dokument koji je analiziran je dokument Digitalna decenija Evrope: digitalni ciljevi za 2030. Dokument postavlja viziju digitalne transformacije Evrope do 2030. Budući da je veliki dio Strategije digitalne transformacije direktno ili indirektno povezan sa podacima, u pripremi Strategije koristila se Evropska strategiju podataka kao osnova za usklađivanje prema evropskim ciljevima. Evropska agenda vještina, sa ciljevima koje treba postići do 2025. godine predstavlja takođe jedan od važnijih krovnih strateških okvira koji će voditi Strategiju digitalne transformacije Crne Gore. Konkretnije, politika Akcioni plan za digitalno obrazovanje je razvijen kako bi se pojednostavile akcije za postizanje ciljeva evropskih zemalja u digitalnom području za period 2021-2027. Takođe, ovaj dokument je razmatran i u procesu izrade Strategije. Imajući u vidu navedeno, Akcioni plan Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025. Je usklađen sa planovima i aktivnostima razvoja EU.
- Četiri direktive EU iz oblasti podataka postavljene su kao osnova za definisanje ciljeva i aktivnosti za poboljšanje dostupnosti i interoperabilnosti podataka i unapređenje kvaliteta, količine i upotrebe e-usluga:
 - o Direktiva 2013/37/EU8 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EC o ponovnoj upotrebi informacija iz javnog sektora;
 - o Direktiva (EU) 2019/10249 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. juna 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj upotrebi informacija iz javnog sektora
 - o Uredba (EU) 2018/180710 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. novembra 2018. o okviru za slobodan protok ne-ličnih podataka u Evropskoj uniji
 - o Uredba (EU) 2016/67911 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. o zaštiti fizičkih lica u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju tih podataka i stavljanju van snage Direktive 95/46/ EC – Opšta uredba o zaštiti podataka
- Predloženim Akcionim planom definišu se aktivnosti za prevazilaženje prepoznatih izazova kroz Strategiju digitalne transformacije kao i ostvarivanje prioriteta i ciljeva definisanih Srednjoročnim programom rada Vlade Crne Gore i to:
 1. Povećanje elektronskih usluga
 2. Unapređenje IKT sektora
 3. Unapređenje znanja i vještina crnogorskog društva
 4. Promovisanje digitalne transformacije i rješenja koje pruža javna uprava
- Akcioni plan za 2024-2025. predstavlja osnovni instrument za sprovođenje Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
 - **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Puna implementacija aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom je jedina opcija za prevazilaženje identifikovanih problema i postizanje postavljenih ciljeva. Ukoliko se ne ispune ciljevi, ne može se ni govoriti o digitalno transformisanom društvu. Sprovođenje digitalnih transformacija i razvoj digitalnog društva podrazumijeva kontinuirano sprovođenje postavljenih ciljeva. Takođe, programom rada Vlade, predviđeno je da se u III kvartalu 2024. godine usvoji novi Akcioni plan Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025. koji će trasirati put sa jasnim aktivnostima u cilju promjena koje su neophodne kako bi se društvo digitalno transformisalo.

- U sprovođenju definisanih ciljeva i generalno postizanju ciljeva Strategije digitalne transformacije 2022-2026, nisu samo definisane regulatorne već i neregulatorne opcije, koje će dati rezultate i pokazati koji su to benefiti kada je riječ o digitalnoj transformaciji društva. Tako su i aktivnosti precizirane nakon sveobuhvatne analize i planiranja realizacije pojedinih elektronskih usluga, koje su pokazale značajno ostvarenje benefita, veće finansijske efekte, zadovoljstvo korisnika, kada se te usluge sprovode online, u odnosu na tradicionalni način, ili "status quo" (kako su se do sada realizovale).
- Predloženi Akcioni plan 2024-2025. koji je sastavni dio Izvještaja o sprovođenju aktivnosti Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026 za 2023. godinu, je postavio i određene ciljeve koji se odnose na unapređenje i implementaciju usluga od javnog interesa, kojima bi se ostvarile značajne finansijske uštede, kako kod građana, tako i samoj državi. Tako na primjer, analiza finansijskog uticaja za uslugu Registracija, upis i promjena podataka u Registar poljoprivrednih gazdinstava, pokazuje da bi se, kroz proces digitalizacije za podnošenje jednog Zahtjeva za upis u RPG ostvarila ušteda od 4,45 EUR. Ukoliko se uzme u obzir da je u 2019. godini ponešeno 2.145 Zahtjeva, odnosno da je u 2020. godini podješeno 2.088 Zahtjeva za upis u RPG, može se zaključiti da bi se ostvarila ušteda od 9.545,25 EUR, odnosno 9.291,60 EUR na godišnjem nivou.
- Obaveza donošenja Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2024-2025. predviđena je Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Usvajanjem Akcionog plana i kreiranjem digitalnog društva benefite će osjetiti sve kategorije jednog društva – počev od građana koji će imati mogućnosti da koriste e-usluge, preko privrede koja će se podsticati da koristi IKT ali i da razvija rješenja i jača svoje kapacitete a time i stvara konkurentsku poziciju, do uprave i zaposlenih u upravi, nevladinih organizacija i sl. Digitalna transformacija predstavlja sveobuhvatan proces, koji ne smije da preskoči ni jednu kariku u društvu.
- Sa efikasnim digitalnim okruženjem, koje će stvoriti pozitivne uticaje na ekonomski razvoj, doprinijeće se i razvoju društva u cjelini. Iz tog razloga, Akcioni plan Strategije digitalne transformacije je jedan od ključnih razvojnih dokumenata, koji takođe čini osnovu za političke odluke, promjene u normativnom okruženju, ulaganja i podsticaje.
- Koristi koje će se osjetiti realizacijom Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. Za period 2024-2025. su višestruke. One će se osjetiti u svim segmentima, i kod svih učesnika ovog procesa. Transformacija počinje od same javne uprave i donosioca strateških odluka. U tom smislu, implementacijom AP će se povećati kvalitet dostupnih elektronskih servisa koji su neophodni građanima i privredi, a sa druge ti servisi će biti pristupačniji i vidljiviji kako bi se povećala njihovu upotrebu. Građani će usluge realizovati jednostavno, u digitalnom okruženju, povećaće se nivo digitalne pismenosti kako bi se koristile digitalne usluge ali i zaštitili od potencijalnih šteta digitalnog doba. Crna Gora ima potencijal da bude konkurentna na globalnom tržištu kada je u pitanju IT sektor, a odgovarajuće mjere podrške mogle bi doprinijeti da on postane nova jaka privredna grana sa visokim izvoznim

potencijalom, da IT sektor i digitalizacija postanu katalizatori razvoja inovativne privrede, da IT sektor osnaži tradicionalne jake privredne grane, kao i da IT sektor bude u funkciji digitalne transformacije Crne Gore.

- Primjena i implementacija AP Strategije digitalne transformacije neće uticati na stvaranje dodatnih troškova građanima i privredi, te stoga ne uključuje procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Implementacijom ciljeva definisanih u predloženoj Strategiji digitalnog razvoja Crne Gore 2022-2026, kroz AP, stvorice se mogućnosti za razvoj privrede i jačanje konkurentnosti Crne Gore naročito kada je riječ o ponudi visokokvalifikovanih stručnjaka, korišćenjem ljudskog potencijala za istraživanje i inovacije, umrežavanju profesionalaca u Crnoj Gori i regionu i sl. Osim toga, podstiče se razvoj start-up preduzeća koja će služiti kao podsticaj u kreiranju digitalnog ekosistema, ali i razvoj digitalnog poslovanja.
- Barijere koje je moguće identifikovati u procesu implementacije AP, odnose se na problem jačanja crnogorske zavisnosti od eksternog znanja zbog niske apsorpcione sposobnosti sistema javne uprave, promjene koje se mogu desiti u političkoj areni a koje utiču na davanje prednosti digitalnoj transformaciji, trendove u globalnim promjenama i lokalne praktične primjene postojećih tehnologija od kojih male zemlje kao što je Crna Gora u velikoj mjeri zavise. Malo tržište, kakvo je crnogorsko, značajno može ometati razvoj velikih specijalističkih kompanija. Osim toga, neizvorno orijentisana perspektiva razvoja IT-a u velikoj mjeri je povezana sa ekonomskim napretkom i ekonomskim razvojem Crne Gore.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Za sprovođenje ciljeva definisanih Akcionim planom 2024-2025. koji je sastavni dio Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. Za AP 2024-2025. su potrebna određena budžetska sredstva. Ova sredstva su procijenjena na iznos oko 12.792.100,00 miliona EUR i bila bi usmjerena na ispunjenje svih aktivnosti operativnih ciljeva definisanih strategijom. Sva planirana finansijska sredstva prate aktivnosti koje su definisane ovim dvogodišnjim Akcionim planom i usklađena su sa budžetskim sredstvima usvojenim za te godine. Osim toga, analiza realizacije Akcionog plana predstavlja polaznu osnovu za planiranje daljih aktivnosti, i sredstava koja će biti opredijeljena za naredne aktivnosti i sprovođenje strateških ciljeva.

- Osim sredstava koja bi se obezbijedila iz budžeta, pojedine aktivnosti bi bile finansirane kroz donacije dobijene od strane međunarodnih organizacija, kompanija i privrednih udruženja u iznosu od 1.492.400,00 miliona EUR. S obzirom da je riječ o donacijama, ova sredstva bi bila obezbijedena jednokratno.

Sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti tokom 2024. godinu iznose 4.822.000,00 eura, i to 3.822.100,00 eura iz Budžeta Crne Gore, dok je 999.900,00 predviđeno sredstvima donacije. U nastavku je dat tabelarni prikaz planiranih sredstava za realizaciju aktivnosti po godinama:

BUDŽET CG	
2024. godina	2025. godina
500000	10000
3000	200000
10600	5000
20000	5000
200000	2000
60000	100000
42000	7000
2000	50000
3000	65000
240000	14000
15000	15000
30000	7000
1500000	240000
1000000	50000
195000	70000
1500	15000
	130000
	30000
	100000
	1500000
	5100000
	1000000
	255000
3.822.100,00	8.970.000,00
12.792.100,00	

DONACIJE	
2024. godina	2025. godina
5000	120000
15000	10000
50000	10000
15900	20000
525000	5000
25000	325000
3000	2500
23000	
325000	
10000	
3000	

999.900,00	492.500,00
1.492.400,00	

Akcioni plan Strategije digitalne transformacije CG za 2024-2025 je kreiran od strane mini timova koji su formirani u okviru trenutnog sastava Koordinacionog tijela za sprovođenje digitalne transformacije. Na ovaj način obezbjeđena je potpuna integrisanost društvene zajednice u ovom procesu, kroz učešće predstavnika kako iz javne administracije na centralnom i lokalnom nivou tako iz privatnog, bankarskog, akademskog i ICT sektora. Zapravo članovi pomenutog tijela, koji su koordinirali izradom Akcionog plana, su predstavnici institucija koje su ujedno i prepoznate kao nosioci aktivnosti za navedeni period. Imajući u vidu navedeno iz više navrata je potencirano da se aktivnosti za 2024. godinu planiraju shodno već obezbijeđenim sredstvima glavnog Budžeta u okviru svojih institucija.

Za potrebe realizacije aktivnosti iz Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2024. godinu, Ministarstvu javne uprave je kroz glavni Budžet odobreno 71.040,00 eura. Pored ovih sredstava MJU je obezbijedilo i sredstva kroz godišnji plan rada i plan javnih nabavki za realizaciju ostalih aktivnosti koje su označene kao prioritetne za posmatranu godinu.

Nadalje, MJU je 04. juna 2024. godine uputilo zahtjev putem maila kabineta ministra javne uprave (koji je dostavljen Ministarstvu finansija na uvid) svim prepoznatim nosiocima aktivnosti kako bi dali saglasnost **na predložene aktivnosti i budžetska sredstva**. Kroz zahtjev je navedeno da ukoliko institucije ne odgovore do predviđenog roka smatraće se da su saglasne sa aktivnostima i planiranim budžetskim sredstvima. Imajući u vidu navedeno, potvrdu o aktivnostima i sredstvima za 2024-2025. godinu su dostavile sledeće institucije:

- Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja,
- Fond za inovacije Crne Gore,
- Glavni grad Podgorica,
- Ministarstvo zdravlja,
- Tehnopolis,
- Naučno-tehnološki park Crne Gore,
- Privredna komora Crne Gore
- Ministarstvo unutrašnjih poslova
- Ministarstvo vanjskih poslova,
- Ministarstvo finansija
- Ministarstvo ekonomskog razvoja
- Ministarstvo, prosvjete, nauke i inovacija

Pored navedenog, Akcioni plan za period 2024-2025. je razmatran na sastancima od strane članova Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije kao i članova Savjeta elektronske uprave, a isti je usvojen na sjednici Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije Crne Gore dana 31. maja 2024. godine, a na Savjetu elektronske uprave 17. jula 2024. godine. Članovi navedenih tijela su predstavnici institucija (visokorukovodni kadar) koje su zadužene za implementaciju aktivnosti navedenog Akcionog plana. **Shodno prethodno navedenom izrada novog Akcionog plana Strategije digitalne transformacije, je upotpunosti usklađena i sa obavezom usvajanja istog a shodno Poslovniku o radu Koordinacionog tijela za praćenje procesa digitalne transformacije i djelokrugu rada Savjeta za elektronsku upravu.**

- Implementacijom aktivnosti definisanih Akcionim planom 2024-2025. ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Akcionim planom za 2024-2025. godinu nije predviđena izrada novih podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.
- Prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda korištena je metoda dodatnih troškova koja ne uključuje fiksne administrativne troškove kao što su plate zaposlenih, materijalni i kancelarijski troškovi kao i drugi srodni prateći troškovi. Ovom metodom izdaci su procijenjeni za svaku od aktivnosti pojedinačno, u odnosu na izvor finansiranja: budžetska ili donatorska sredstva.
- Prilikom preciznog izračunavanja finansijskih izdataka/prihoda nije bilo problema. Svakako, AP Strategije digitalne transformacije 2022-2026. Za period 2024-2025. izrađen je u komunikaciji i saradnji sa Ministarstvom finansija. Konsultacije su sprovedene prilikom izrade nacrtu i sve aktivnosti i sredstva za koja nije dobijena saglasnost Ministarstva finansija, nisu uključene u konačan tekst.
- Tokom analize fiskalnog uticaja, odabrano je 58 usluga iz različitih kategorija, kao što su e-trgovina, e-turizam, e-registar i sl. a čija je implementacija i/ili unapređenje predloženo Strategijom digitalne transformacije 2022-2026. Usluge su analizirane u zavisnosti i od stepena razvoja ali i kroz različite faze realizacije, kao što su podnošenje zahtjeva, dobijanje rješenja, izdavanje izvoda itd. Tabela u nastavku prikazuje prosječne izdatke ukoliko ne dođe do implementacije strategije i realizacije ciljeva definisanih Akcionim panom (ako se zadrži status quo), prosječne izdatke ako usluge budu digitalizovane, kao i prosječnu uštedu po proceduri.

Usluge	Prosječan izdatak Status quo	Prosječan izdatak Digitalizacija	Prosječan uticaj po proceduri
Analiza fiskalnog uticaja za 58 usluga iz kategorija e-poslovanje, e-turizam, e-farmer, e-doprinosi, e-trgovina, e-registar, e-identifikacioni dokument, e-katastar, e-ispit, e-javna nabavka, e-NVO i druge e-usluge	17,70 €	13,88 €	3,83 €

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Na osnovu analize prikupljene dokumentacije, informacija dobijenih tokom javnih konsultacija za pripremu Strategije, kao i ključnih izazova koji su istaknuti od strane Operativne radne grupe koja je pripremila ovaj strateški dokument, prepoznat je značaj uspostavljanja centralnog koordinacionog tijela za upravljanje i usmjeravanje aktivnosti za uspješnu digitalnu transformaciju. Značaj uspostavljanja ovakvog tijela ogleda se u činjenici da trenutno postoji veoma visoka fragmentacija ciljeva, odgovornosti, radnih tijela i strateških dokumenata u ovoj oblasti. S tim u vezi, Ministarstvo javne uprave je Rješenjem broj 01-078/23-1661 od 24. marta 2023. godine formiralo Koordinacioni tijelo, kao radni tim, za upravljanje procesom digitalne transformacije kojim predsjedava ministar javne uprave, a ostali članovi su predstavnici relevantnih ministarstava, privrednih i poslovnih udruženja, relevantnih agencija, naučno-obrazovne zajednice i ICT zajednice koji će aktivno učestvovati u radu ovog tijela. Koordinaciono tijelo za upravljanje digitalnom transformacijom je kroz mini timove definisalo novi Akcioni plan Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025.

- Pored navedenog, primjetna su i određena preklapanja odgovornosti kod postojećih savjetodavnih tijela kao i potreba za preciznim pozicioniranjem njihove uloge i oblastima djelovanja na određenom nivou – društvenom ili sektorskom. Radna tijela sa koordinacionim zadacima i njihovim odgovornostima, a koje ulaze i u domen digitalne transformacije su:
 - o Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju
 - o Savjet za konkurentnost
 - o Savjet za elektronsku upravu
 - o Savjet za reformu javne uprave
 - o Savjet za upravljanje portalom otvornih podataka
 - o Formirana platforma za razmjenu ideja – klaster za informacione tehnologije inovacije, edukaciju, dizajn i tehnološki razvoj Crne Gore
- Imajući u vidu da oblast digitalne transformacije obuhvata mnogo širi aspekt promjena, kao što su i pitanja obezbjeđenja informacione bezbjednosti, pouzdane informacione infrastrukture, zaštite ličnih podataka i sl., formirana su tijela ali i definisane nadležnosti u institucijama koja se bave ovim temama, kao što su:
 - o Savjet za informacionu bezbjednost
 - o Odjeljenje za informatičku bezbjednost i odgovor na računarske incidente (CIRT)
 - o Agencija za zaštitu ličnih podataka
 - o Radne grupe/timovi koji prate implementaciju i razvoj određenih oblasti, kao što su:
 - o Međuresorni radni tim za praćenje razvoja elektronskih usluga;
 - o Radni tim za open data;
 - o Međuresorni radni tim za praćenje implementacije za elektronsko upravljanje dokumentima i pripremu predloga za dalju implementaciju;
 - o Međuresorski stručni tim za interoperabilnost registara.
- Na početku procesa izrade novog Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025. kreirani su mini timovi sastavljeni od članova Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije i relevantnih predstavnika sa bogatim iskustvom u oblasti digitalne transformacije, a sve u cilju kreiranja aktivnosti Akcionog plana koje će doprinijeti krajnjoj realizaciji i sveukupnoj digitalnoj transformaciji cjelokupnog društva u cjelini.
- Privredna komora Crne Gore, Asocijacija menadžera Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore, AmCham Montenegro, Udruženje banaka Crne Gore, Univerzitet Crne Gore, ICT Cortex, Zajednica Opština kao i relevantna ministarstva su sinergijskim djelovanjem doprinijeli uspješnom procesu kreiranja Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Prilikom izrade nacrtu strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026, urađena je SWOT analiza kroz koju su identifikovane snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje. Među potencijalnim preprekama za implementaciju Strategije navedeni su izazovi u premošćavanju jaza između strategije i stvarne primjene, nepovjerenje građana u e-usluge, brži digitalni razvoj u drugim zemljama koji može dodatno da istakne relativno spor napredak digitalnog razvoja/zrelosti u Crnoj Gori, neizvozno orjentisana perspektiva razvoja IT-a koja je u velikoj mjeri povezana sa ekonomskim napretkom i ekonomskim razvojem Crne Gore i sl.
- U skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja stateških dokumenata, Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. definiše plan monitoringa, izvještavanja i evaluacije.

- Monitoringom se obezbijedjuje redovno prikupljanje i analiza podataka o postizanju ciljeva i rezultata u toku sprovođenja aktivnosti. Konkretno, monitoring je fokusiran na Akcioni plan i na realizaciju godišnjih aktivnosti predviđenih planom. Izvještaj o monitoringu sprovođenja aktivnosti će se baviti indikatorima rezultata sa osvrtom na indikatore učinka.
- Osnivanjem Direktorata za infrastrukturu, informacionu bezbjednost, digitalizaciju i e-servise sa posebnom Direkcijom za digitalizaciju i elektronsku upravu u okviru MJU, jasno je definisan značaj i fokus Ministarstva na planiranje, razvoj, implementaciju i izvještavanje o Strategiji digitalne transformacije. Dodatno, imajući u vidu značaj i obim digitalne transformacije u martu 2023. godine osnovano je Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije Crne Gore, koje je inovirano u februaru 2024. godine, i njegov rad će biti fokusiran na aktivnosti koje sprovode organi javne uprave u cilju ostvarivanja operativnih ciljeva, koji su osnov ovog strateškog dokumenta. Stručnu i administrativnu podršku radu Koordinacionog tijela pružaće MJU.
- Za praćenje realizacije Strategije i nadzor nad kvalitetom i dinamikom planiranih aktivnosti bilo je predviđeno formiranje Komisije za praćenje sprovođenja Strategije digitalne transformacije Crne Gore. Imajući u vidu da se formiralo Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije, sve dalje aktivnosti povodom monitoringa je preuzelo pomenuto.
- Sprovođenje Strategije digitalne transformacije Crne Gore realizuje se kroz akcione planove. Akcioni plan sadrži pregled aktivnosti potrebnih za ostvarivanje operativnih ciljeva, kao i nosioce aktivnosti i partnere za svaku od njih, rokove za realizaciju, indikatore učinka, kao i iznos sredstava i način finansiranja. Ključne institucije zadužene za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana Strategije digitalne transformacije biće dužne da tokom trajanja implementacije Akcionog plana Strategije, najkasnije do kraja januara tekuće godine, dostave Ministarstvu javne uprave (MJU) podatke o stepenu realizovanosti aktivnosti iz AP za prethodnu godinu. One će u narednom četvorogodišnjem periodu izvještavati MJU i dostavljati sve potrebne podatke koje Ministarstvo, kao rukovodeća institucija za proces digitalizacije, zatraži.
- MJU je zaduženo da objedini podatke i pripremi godišnje Izvještaje o sprovođenju AP koje dostavlja na uvid Savjetu za elektronsku upravu i Koordinacionom tijelu za upravljanje procesom digitalne transformacije. Izvještaji o realizaciji akcionih planova upućuju se Vladi Crne Gore na usvajanje. Izvještaji će biti pripremani u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strategijskih dokumenata i poslužiće za identifikovanje mogućih zastoja u realizaciji aktivnosti i davanje preporuka za njihovo prevazilaženje. Po usvajanju na Vladi, ukoliko se ukaže potreba, MJU će izvršiti ažuriranje AP najkasnije do kraja aprila tekuće godine. Izvještaji će se objaviti i na sajtu Ministarstva javne uprave.

Datum i mjesto
23.07.2024. godine

Ministarstvo
javne uprave

PREDLOG

**AKCIONI PLAN ZA 2024. I 2025. GODINU
STRATEGIJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE CRNE GORE 2022-2026.**

Podgorica, jul 2024. godine

Ministarstvo javne uprave je, shodno planu implementacije Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. godine, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, pripremio Akcioni plan za implementaciju Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2024-2025. godinu. Akcioni plan sadrži definisane rokove za realizaciju nerealizovanih i djelimično realizovanih aktivnosti iz Akcionog plana 2022-2023. kao i nove aktivnosti čija se realizacija planira za 2024. i 2025. godinu. Na taj način, stvaraju se pretpostavke za dalje ostvarivanje ciljeva definisanih Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. na što efikasniji i kvalitetniji način. Akcioni plan je pripremljen u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

Akcioni plan za 2022-2023. obuhvatao je 7 operativnih ciljeva a bila je predviđena realizacija **sedamdeset i devet (79)** aktivnosti od čega je početak realizacije **trideset i pet (35)** aktivnosti predviđeno u **2022. godini, a za ostatak aktivnosti početak i njihova realizacija je predviđena tokom 2023. godine.** Za realizaciju svih 79 aktivnosti, Akcionim planom je bio predviđen iznos od ukupno 4,433,420 eura, od čega je za 2022. utrošeno 4.480.963,42 eura, od čega 2.459.430,84 eura kroz sredstva donacija ili učešća privatnog sektora, a za 2023. godinu je utrošeno ukupno **2.620.504,53** eura, od čega iz donacija **457.454,40** eura. Za obje godine implementiranja Akcionog plana utrošeno je 7.101.467,95 eura što je za 37,57% više od planiranog.

Akcioni plan za 2024-2025. obuhvata 7 operativnih ciljeva sa odgovarajućim indikatorima učinka u smislu polazne vrijednosti 2019/2021. godine, i ciljanih vrijednosti 2024. i 2026. te **72** aktivnost sa indikatorima rezultata kao i definisanim rokovima i nosiocima (sa pratnerima) za njihovu realizaciju.

Strateški cilj 1: Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore

- Operativni cilj 1.1 Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije – Akcionim planom 2024-2025. je planirano ukupno 6 aktivnosti.
- Operativni cilj 1.2 Pобољшanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima – predviđena realizacija 14 aktivnosti.
- Operativni cilj 1.3 Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture – obuhvata 8 planiranih aktivnosti.
- Operativni cilj 1.4 Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva – ovim ciljem je predviđena realizacija 6 aktivnosti.

Strateški cilj 2: Jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora

- Operativni cilj 2.1 Podizanje svijesti građana/ki i privrede o važnosti digitalnog razvoja – predviđa realizaciju 9 aktivnosti.
- Operativni cilj 2.2 Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga – je predviđena realizacija 14 aktivnosti.
- Operativni cilj 2.3 Unapređenje i razvoj IKT sektora – cilj koje je predvidio realizaciju 15 aktivnosti.

Usled otežanog prikupljanja podataka za izradu Izvještaja o realizaciji Akcionog plana 2022-2023. a čije su preporuke osnov za izradu novog Akcionog plana, kao i definisanje aktivnosti od strane Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, koji je brojao sedam mini timova, došlo je do prolungiranja roka za usvajanje Akcionog plana 2024-2025. te se shodno tome u koloni „Datum početka aktivnost“ nalaze I i II kvartal 2024. jer su predmetne aktivnosti već započete sa realizacijom.

Imajući u vidu da su indikatori za mjerenje Operativnog cilja 2.3. Unapređenje i razvoj IKT sektora dostigli i premašili ciljane vrijednosti za 2024. i 2026. godinu:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj aktivnih IKT kompanija	970	2.308	↑	1.115	1.230
Broj zaposlenih u IKT kompanijama	4.441	7.727	↑	4.885	5.500

predloženo je usvajanje dva nova indikatora koji će mjeriti napredak ovog cilja i to:

Indikator	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor	n/a	2%	5%
Broj podržanih startapova kroz mehanizam podsticajnih mjera	18	20	22

Pasoš indikatori su definisani i isti su prikazani kroz Aneks 1 Akcionog plana 2024-2025.

Kroz Akcioni plan 2024-2025. za postizanje operativnih ciljeva predviđen je utrošak u iznosu od 14.284.500,00 eura, od čega 89,60 % sredstava (12.792.100,00 eura) odnosi na projekte planirane u okviru Budžeta Crne Gore i 10,40% (1.492.400,00 eura) donatorskih sredstava. Napominjemo da se, prilikom planiranja sredstava, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana 2024-2025. nisu mogli definisati određeni iznosi za realizaciju aktivnosti koje su predviđene i planirane kroz Donacije.

Struktura izvora sredstava	Iznos eur
Budžet Crne Gore	12.792.100,00
Donatorska sredstva	1.492.400,00
UKUPNO:	14.284.500,00

AKCIONI PLAN STRATEGIJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE CRNE GORE 2022-2026. ZA 2024-2025. GODINU

STRATEŠKI CILJ I

Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore

OPERATIVNI CILJ 1.1.		Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije					
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.		
Procenat prihvaćenih predloga od strane nacionalnog koordinacionog tijela, od ukupnog broja predloženih od strane sektorskih koordinacionih tijela		0	0	70%	100%		
Procenat usvojenih zaključaka od strane Vlade CG na osnovu preporuka nacionalnog koordinacionog tijela		0	0	80%	100%		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja	
1.1.1	Priprema Informacije o formalizovanju Mreže ICT praktičara	Usvojena informacija od strane Vlade Crne Gore sa preporukama i	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

		zaključcima za dalji rad	digitalne transformacije				
		Broj državnih službenika/ca u Mreži					
1.1.2	Održavanje radionica/obuka za mrežu ICT praktičara/ki	Broj održanih radionica/obuka	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	15.000,00	Budžet CG (10.000,00), Donacija (5.000,00)
1.1.3	Definisanje godišnjeg plana rada Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije	Usvojen godišnji plan rada Koordinacionog tijela od strane Vlade Crne Gore za 2025. godinu	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.1.4	Formiranje sektorskih tijela u cilju bolje koordinacije aktivnosti digitalne transformacije	Broj sektorskih tijela	Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	IV kvartal 2024.	I kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.1.5	Izmjena Zakona o zaradama u cilju prepoznavanja pozicija koje se bave IKT	Izmijenjen Zakon	Ministarstvo finansija	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

1.1.6	Jačanje kadrovskih kapaciteta Direktorata za infrastrukturu, informacionu bezbjednost, digitalizaciju i eService	Broj novozaposlenih službenika/ca	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	200.000,00 €	Budžet CG
-------	--	-----------------------------------	-----	------------------	------------------	--------------	-----------

OPERATIVNI CILJ 1.2.		Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima					
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.		
Broj institucija ¹ koje objavljuju podatke na Portalu otvorenih podataka		20	20	100	200		
Broj elektronskih registara u metaregistru		12 ²	40	80	150		
Procenat e-usluga koje se vode u katalogu usluga elektronske uprave, a koje po jednom upitu mogu prikupiti podatke više od jednog registra		n/a	0	10% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga	20% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja	
1.2.1	Detaljna analiza postojećih informacionih sistema	Izrađena analiza	MJU	III kvartal 2024.	I kvartal 2025.	15.000,00 €	Donacija

¹ Obveznika Zakona o slobodnom pristupu informacijama

² Broj prijavljenih registara u metaregistru

	registara u javnoj upravi kako bi se identifikovale njihove funkcije, nedostaci i mogućnosti za razmjenom podataka						
1.2.2	Razviti smjernice u obliku vodiča za i institucije, kao pružalaca ili potrošača usluga JSERP (u skladu sa DEI principima)	Smjernice izrađene	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	5.000,00 €	Budžet CG
1.2.3	Uspostavljanje novog portala Open data	Uspostavljen novi open data portal	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	50.000,00 €	Donacija DEU
1.2.4	Unapređenje smjernica za objavljivanje podataka u otvorenom formatu	Unaprijeđene smjernice	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	5.000,00 €	Budžet CG
1.2.5	Pokretanje čvorišta otvorenih podataka (Open Data Hub) koji će okupiti predstavnike javne uprave, privrede, NVO, naučno-obrazovne akademske zajednice, sa ciljem unapređenja ekosistema otvorenih podataka i promocije ponovnog	Uspostavljen Open Data Hub	MJU PKCG	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.000,00 €	Budžet, Donacije

	korištenja setova podataka na portalu						
1.2.6	Usklađivanje zakonske regulative, koja se odnosi na lični identitet građana, u cilju prepoznavanja upotrebe IB-a	Usklađena zakonska regulativa	Ministarstvo unutrašnjih poslova, MJU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.2.7	Uspostavljanje Informacionog Sistema "Portal za saglasnosti, registre i reviziju informacionih sistema (SARIS)"	Uspostavljen portal	MJU	III kvartal 2024.	II kvartal 2025.	120.000,00 €	Donacija DEU
1.2.8	Uspostavljanje novog IS za digitalizaciju/automatizaciju poslovnih procesa sa modulom za razmjenu i integraciju podataka	Broj elektronskih registrara u Metaregistru	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	600.000,00 €	Budžet CG
1.2.9	Unapređenje Nacionalnog okvira interoperabilnosti Crne Gore	Usvojen inovirani Okvir interoperabilnosti CG	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	10.000,00 €	Donacija DEU
1.2.10	Organizacija kampanje/obuka u javnoj upravi u cilju podizanje svijesti o važnosti	Broj promotivnih kampanja/obuka	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Donacija DEU

	interoperabilnosti - razmjene podataka						
1.2.11	Promocija kulture otvorenih podataka u javnoj upravi kako bi olakšali razmjenu podataka između različitih institucija i unaprijedili transparentnost i odgovornost	Broj organizovanih promotivnih događaja	MJU Uprava za ljudske resurse, Agencija za zaštitu podataka o ličnosti PKCG Zajednica Opština	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Budžet CG
1.2.12	Definisanje programa obuke Uprave za ljudske resure po pitanju edukacija o eUpravi	Broj organizovanih obuka na temu eUprave	Uprava za ljudske resurse, MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet CG
1.2.13	Implementacija Sporazuma o prekograničnom priznavanju elektronskih usluga povjerenja i sistema elektronske identifikacije između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Sjeverne Makedonije, na tehničkom nivou	Stvoreni tehnički preduslovi za prekogranično priznavanje elektronskih usluga povjerenja i sistema elektronske identifikacije između Vlade Crne Gore i Vlade Republike	MJU	IV kvartal 2024.	III kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija / Podrška međunarodnih organizacija

		Sjeverne Makedonije, na tehničkom nivou					
1.2.14	Potpisivanje Sporazuma o međusobnom priznavanju elektronskih usluga povjerenja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo)	Broj potpisanih Sporazuma o međusobnom priznavanju elektronskih usluga povjerenja	MJU Ministarstvo vanjskih poslova	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

OPERATIVNI CILJ 1.3.		Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture				
Indikator ³		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Udio građana koji koriste internet		82,2,6%	88,4%	86%	89%	
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BB-om brzinom od 100Mbps+		76,7%	79,21%	81.6%	86,4%	
Procenat pokrivenosti stanovništva mobilnim BB-om brzinom od 10 Mb/s+		97,2%	97,56%	98%	99%	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

³ Navedene ciljane vrijednosti indikatora treba ažurirati nakon završetka Nacionalnog plana razvoja širokopojsnih mreža velikih brzina i izrada Strategije/Plana za uvođenje 5G u Crnoj Gori

1.3.1	Uspostavljanje Nacionalnog plana razvoja širokopojasnih mreža velikih brzina	Uspostavljen Nacionalni plan razvoja širokopojasnih mreža velikih brzina	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	26.500,00 €	Budžet CG 10.600,00 € ITU (Međunarodna unija za telekomunikacije) 15.900,00 €
1.3.2	Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o evropskom elektronskom komunikacionom kodu 2018/1972	Usvojen Zakon o elektronskim komunikacijama	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2022.	III kvartal 2024.	20.000,00 €	Budžet CG
1.3.3	Implementacija projekta "Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu"	Izrađeni dokumenti: Početni izvještaj (Inception report), Izvještaj o pokretanju projekta uključujući ažuriranje CBA (Cost Benefit analize) i analiza troškova, Socijalni akcioni	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	525.000,00 €	WBIF grant

		plan i akcioni plan životne sredine, Izrada Projektnog plana nabavki, Tržišnog modela, Tenderske dokumentacije za radove i nadzor					
1.3.4	Izrada analize uporednih cijena usluge pristupa internetu za rezidencijalne i biznis korisnike u zemljama regiona i EU sa preporukama korekcija cijena ukoliko postoji potreba	Izrađena Analiza sa preporukama	PKCG, EKIP Ministarstvo ekonomskog razvoja	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.3.5	Izrada studije izvodljivosti za izgradnju državnog Data Centra, državnog Disaster Recovery Centra i prateće infrastrukture	Izrađena studija	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	200.000,00 €	Budžet CG
1.3.6	Unapređenje Disaster Recovery lokacije	Broj sistema na Disaster	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	50.000,00 €	Budžet CG

		Recovery lokaciji					
1.3.7	Izrada studije izvodljivosti za mrežu državnih organa	Izrađena studija	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija, Budžet CG
1.3.8	Uspostavljanje free wifi lokacija na lokalnom nivou	Broj uspostavljenih free wifi lokacija	MJU, Ministarstvo ekonomskog razvoja	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija
1.3.9	Povezivanje domova zdravlja u Crnoj Gori na svim lokacijama na kojima postoje tehničke mogućnosti preko optičkih linkova	Broj ustanova koji je prebačen na optičke linkove	MZ MJU FZO JZU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna sredstva	
1.3.10	Obezbijediti infrastrukturu za razvoj i produkciju registara i evidncija Ministarstva zdravlja	Obezbijedena i konfigurisana potrebna infrastruktura	MZ MJU Institut za javno zdravlje	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna sredstva	
1.3.11	Uspostaviti Disaster Recovery za sisteme KCCG i FZO	Broj novih uspostavljenih Sistema na Disaster Recovery lokaciji	MZ MJU KCCG	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna sredstva	

OPERATIVNI CILJ 1.4.		Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva					
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.		
Procenat diplomiranih studenata studijskih programa iz oblasti IT-ja u odnosu na ukupan broj diplomiranih studenata na svim univerzitetima		8%	9%	12%	15%		
Broj obučениh građana/ki iz osjetljive grupe građana koji su pohađali obuke za ICT kod organizatora obrazovanja odraslih		0	0	300	600		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja	
1.4.1	Akreditacija/reakreditacija studijskih programa	Broj akreditovanih/reakreditovanih studijskih programa	Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Univerziteti	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	125.000,00 €	Budžet CG
1.4.2	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom iz IKT oblasti	Broj obučениh osoba	MJU	I kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	42.000,00 €	Budžet CG
1.4.3	Realizacija obuka za RE populaciju iz IKT oblasti	Broj obučениh osoba	MJU	I kvartal 2023.	IV kvartal 2025.	14.000,00 €	Budžet CG

1.4.4	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom za upotrebu opcija ePristupačnosti na portalu gov.me	Broj obučениh osoba	MJU, Organizacije OSI	I kvartal 2022.	IV kvartal 2024.	2.000,00 €	Budžet CG
1.4.5	Obuke za privrednike, a posebno za MSP na teme iz oblasti digitalne transformacije poslovanja	Broj polaznika/ca na obukama	PKCG	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG
1.4.6	Uspostavljanje e-learning platforme za Digitalnu Akademiju	Uspostavljena platforma	MJU	III kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija USAID

STRATEŠKI CILJ II

Jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora

OPERATIVNI CILJ 2.1		Podizanje svijesti građana/ki i privrede o važnosti digitalnog razvoja			
Indikator	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Procenat državnih organa koji su aktivno uključeni u komunikacionoj kampanji	/	0	50% državnih organa u odnosu na ukupan broj	75% državnih organa u odnosu na ukupan broj	

Procenat građana/ki informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga	22% građana/ki sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	39,5% (MONSTAT)	45% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	65% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama
Procenat informisanosti privrede o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga⁴	87% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	82,6% (MONSTAT)	90% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	95% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1 Organizacija karavana/info dana digitalne edukacije za građane i biznis zajednicu	Broj realizovanih karavana/info	MJU, Zajednica Opština, NVO	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	15.000,00 €	Budžet CG
2.1.2 Organizovanje događaja peer to peer misije: Privreda digitalnog doba	Broj održanih peer to peer misija	PKCG	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.500,00 €	Budžet PKCG

⁴ Istraživanje sa građanima i preduzećima u vezi sa korišćenjem i stavovima prema e-uslugama u Crnoj Gori, IPSOS/UNDP, 2019.godina

2.1.3	Organizovanje promotivnih događaja za djevojčice u IT-u	Broj organizovanih događaja	PKCG, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG
2.1.4	Promotivna kampanja Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	Broj objava na društvenim mrežama i događaja u cilju promocije dostupnosti Vodiča administrativnih postupaka	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.1.5	Promotivna kampanja u cilju korišćenja novog NVO registra	Broj objava na društvenim mrežama u cilju promocije registra, njegove upotrebe i benefita za korisnike i širu javnost Broj korisnika registra	MJU	IV kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

2.1.6	Promotivne aktivnosti u cilju širenja upotrebe NS NAT sistema	Broj organizovanih događaja	MJU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Budžet CG
2.1.7	Promocija eservisa za privredu i građane/ke – periodična organizacija “Digitalni dan” sa temama promocije i obuka za korišćenje postojećih eServisa za privredu i građane	Broj polaznika/ca	PKCG	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG
2.1.8	Jačanje učešća subjekata iz ICT sektora u EU i međunarodnim programima za podsticanje inovacija i digitalne transformacije (EUREKA, Horizont Evropa, Digitalna Evropa)	Broj održanih info dana, radionica, seminara i treninga Broj podržanih subjekata iz ICT sektora	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, MJU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	480.000,00 €	Budžet CG
2.1.9	Realizacija kampanje za sve građane/ke za korišćenje nove lične karte za identifikaciju ličnosti na elektronskim servisima (angažovati PR agenciju koja će snimiti video edukaciju i promovisati je)	Broj objavljenih videa i promotivnih materijala	Ministarstvo unutrašnjih poslova	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	50.000,00 €	Budžet CG

OPERATIVNI CILJ 2.2		Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga				
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Index on-line usluga (OSI)		0,5412	0,5528	10%	20%	
Udio jedinstvenih korisnika/ca koji su koristili ličnu kartu za identifikaciju/potpis prilikom korišćenja elektronskih usluga		n/a	163	20%	50%	
Broj korisnika/ca elektronske identifikacije i usluga od povjerenja (izuzev MUP-a)		20.519 ⁵	52.851	22.570	27.084	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.2.1 Izrada metodologije na nivou državne i lokalne uprave za standardizaciju i razvoj korisnički orjentisanih e-usluga	Izrađena Metodologija	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	25.000,00 €	Donacija DEU
2.2.2 Uspostavljanje servisa za prijavu rođenja i smrti kojom bi zdravstvene ustanove elektronskim putem podnosile zahtjeve MUP-u	Razvijen servis	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja,	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	20.000,00 €	Donacija DEU

⁵ Na dan 23.12.2020

			UNDP				
2.2.3	Razvijanje novih servisa (servis za podnošenje zahtjeva za LK, pasoš, vozačku...) uz postupak identifikacije sa sertifikatima izdatim na ličnoj karti	Broj uspostavljenih servisa uz postupak elektronske identifikacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	15.000,00 €	Budžet CG
2.2.4	Uspostavljanje elektronskih servisa za uvid u lične podatke iz registara, kao i provjera korisnika koja institucija je koristila njihove lične podatke	Uspostavljen servis za uvid u lične podatke	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000,00 €	Donacija
2.2.5	Izrada Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	Objavljen Vodič administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	MJU, sva ministarstva	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	3.000,00 €	Donacija DEU
2.2.6	Uspostavljanje elektronskog plaćanja za 5 Opština preko NS NATa	Omogućeno online plaćanje putem NS NATa	MJU Lokalne samouprave, Zajednica opština	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.2.7	Sprovođenje III ciklusa Istraživanja o zadovoljstvu građana/ki i biznis zajednice postojećim elektronskim	Izrađen i objavljen Izvještaj	MJU	II kvartal 2024.	III kvartal 2024.	23.000,00 €	Donacija DEU

	uslugama I identifikacija potreba za novim e- uslugama						
2.2.8	Uspostavljanje digitalne transformacije u pilot Lokalnim samoupravama	Izrađena Analiza procjena potreba/priorit eta za uvođenje eUprave i eUsluga na lokalnom nivou Broj LS uključenih u proces digitalizacije	MJU, UNOPS, Lokalne samouprave	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	100.000,00 €	Budžet CG (100.000,00), Donacija
2.2.9	Elektronska usluga za podnošenje zahtjeva za obnavljanje licence za rad u obrazovno- vaspitnim ustanovama	Kreirana elektronska usluga za podnošenje zahtjeva za obnavljanje licence za rad u obrazovno- vaspitnim ustanovama	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	15.000,00 €	Budžet CG, Donacija
2.2.10	Elektronska usluga za poslodavce za ostvarivanja prava na refundaciju naknade zarade za vrijeme	Kreirana elektronska usluga za poslodavce za ostvarivanja prava na	Ministartvo rada i socijalnog staranja	I kvartal 2024.	III kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

	porodiljskog/roditeljskog odsustva	refundaciju naknade zarade za vrijeme porodiljskog/roditeljskog odsustva					
2.2.11	Izrada Nacionalnog plana digitalizacije elektronskih usluga na centralnom I lokalnom nivou	Izrađen Plan digitalizacije eUsluga	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.2.12	Implementacija elektronskih usluga iz nadležnosti Glavnog grada (ePaketić, prijava vjenčanja, eBiciklo)	Broj implementiranih elektronskih usluga	Glavni grad Podgorica	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	Redovna sredstva Glavnog grada
2.2.13	Primjena vještačke inteligencije kroz izradu virtuelnog asistenta na portalu ePodgorica	Implementiran chat bot	Glavni grad Podgorica	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	10.000€	Budžet Glavnog grada
2.2.14	Nadogradnja sistema gradskog prevoza za online kupovinu elektronske karte i integracija real time podataka sa Google Maps aplikacijom	Implementirano rješenje	Glavni grad Podgorica	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	3.000€	Budžet Glavnog grada

OPERATIVNI CILJ 2.3		Unapređenje i razvoj IKT sektora					
Indikator		Početna vrijednost	Ciljana vrijednost do 2024.			Ciljana vrijednost do 2026.	
Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor		n/a	2%			5%	
Broj podržanih startapova kroz mehanizam podsticajnih mjera		18	20			22	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.3.1	Obezbjeđenje popusta od strane ICT kompanija u cilju realizacije Subvencija za kupovinu računarske opreme od strane socijalno ugroženih kategorija i studenata	Broj IKT kompanija koje su obezbijedile popuste	ICT sector (Odbori udruženja u poslovnim asocijacijam)	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Budžeti kompanija	Donacija ICT kompanija
2.3.2	Subvencije za kupovinu računarske opreme i periferija za socijalno ugrožene kategorije	Iznos dodijeljenih subvencija za socijalno ugrožene kategorije	Ministartvo rada i socijalnog staranja, Fondacija Čini dobro, AMM,	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	130.000,00 €	Budžet CG Čini dobro i ostale fondacije Odbori udruženja u

			AmCham				poslovnim asocijacijam
2.3.3	Praćenje i izrada analize sprovođenja poreske politike uz preporuke izmjena u zakonskom okviru u cilju posebnog prepoznavanja IT kompanija i IT kadrova	Broj inicijativa/predloga ka Vladi CG Izrađena Analiza	PKCG, Ministarstvo finansija, Poreska uprava	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.3.4	Promocija IT sektora u inostranstvu i privlačenje stranih investicionih fondova u IKT sektor uz savjetodavnu pomoć u kreiranju poslovnog ambijenta	Visina direktnih stranih investicija u IKT	Agencija za investicije, Ministarstvo finansija	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.3.5	Osnivanje Kancelarije za transfer tehnologija	Potpisan Memorandum o razumijevanju između Osnivača NTP CG Osnovana kancelarija Sproveden program obuka za zaposlene	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Univerzitet CG, Naučno-tehnološki park Crne Gore (NTP)	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	30.000,00 €	Budžet CG

2.3.6	Učešće u organizaciji IKT konferencija, festivala, samita i sajмова u Crnoj Gori	Broj organizovanih događaja međunarodnog karaktera i događaja lokalnog karaktera	MJU, Fond za inovacije, Tehnopolis, NTP, Poslovne asocijacija, ICT Cortex	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	100.000,00 €	Budžet CG
2.3.7	Implementacija podsticajnih mjera za razvoj inovacija	Usvojene izmjene i dopune Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija Broj odobrenih podsticajnih mjera	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Ministarstvo finansija	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	3.000.000,00 €	Podsticajne mjere funkcionišu po principu poreskih olakšica, stoga navedena sredstva predstavljaju iznos od kog se država odriče prilikom prijave poreza od strane korisnika podsticajnih mjera

2.3.8	Kreiranje subvencionisanih uslova za IT kompanije koje kreiraju sopstvene softverske/hardverske proizvode sa zaštićenim autorskim pravima u CG	Kreiran i objavljen Javni poziv za stanare NTP CG Broj IT kompanija-stanara	NTP, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Definisati prihod/prikazati umanjene i sl.	Privatna sredstva
2.3.9	Implementacija kreditne linije sa subvencionisanim kamatnim stopama za kredite usmjerene za razvoj softverskih/hardverskih proizvoda	Broj odobrenih kredita	Investiciono razvojni fond CG, Ministarstvo finansija	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	
2.3.10	Uspostaviti mehanizme (podsticajne mjere) kojima se podstiču kompanije da u poslovanje uvode sisteme vještačke inteligencije razvijene u Crnoj Gori	Usvojene i realizovane podsticajne mjere kroz javne konkurse	Ministarstvo ekonomskog razvoja	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	5.100.000,00 €	Budžet CG
2.3.11	Implementacija Programskih linija podrške prioritetnoj oblasti ICT-a	Broj realizovanih programa Broj podržanih IT rpojekata Broj kreiranih IT startup-ova	Fond za inovacije CG, Tehnopolis, NTP, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete,	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.000.000,00 €	Budžet CG, Donacije

			nauke i inovacija				
2.3.12	Uspostavljanje Evropskog haba za digitalne inovacije u Crnoj Gori	Sprovedena nacionalna procedura predselekcije kandidata/kin ja za EU poziv Uspostavljen Evropski hab za digitalne inovacije CG	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, MJU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	1.101.500,00 € Objasnjeno troškova: 650.000,00 € EU sredstva (65% prva rata), 195.000,00 € budžet CG 2024 - 105.000,00 € MPNI i 90.000,00 € i 255.000,00 € nacionalni budžet za 2025 - 125.000,00 € MPNI i 130.000 MJU, 1.500,00 € troškovi evaluacije nacionalnog poziva - budžet CG MPNI	Budžet CG 450.000,00 € EU sredstva - Donorska sredstva 650.000,00 €
2.3.13	Uspostaviti registar usluga/proizvoda koje kreira ICT sektor u CG	Uspostavljen registar	PKCG,	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

			Uprava za statistiku, Poslovne asocijacije				
--	--	--	---	--	--	--	--

STRATEŠKI CILJ II
JAČANJE DIGITALNE SVIJESTI CRNOGORSKOG DRUŠTVA I DIGITALNE KONKURENTNOSTI
IKT SEKTORA

OPERATIVNI CILJ 2.3	Unapređenje i razvoj IKT ekonomije
--------------------------------------	---

Kategorija	Opis
Naziv indikatora	Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor
Cilj na koji se indikator odnosi	<p>Indikator broja proizvoda i usluga IKT kompanija je ključan za praćenje rasta IKT sektora zbog nekoliko razloga:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Merenje inovacija i razvoja: Broj novih proizvoda i usluga pokazuje koliko su kompanije aktivne u inovacijama i razvoju. Više proizvoda i usluga ukazuje na dinamičan i inovativan sektor.2. Tržišni trendovi: Analiza ovog indikatora pomaže u identifikaciji tržišnih trendova i preferencija potrošača. Na osnovu broja i vrste proizvoda i usluga može se uočiti koje tehnologije i rješenja postaju popularni.3. Konkurentnost: Rast broja proizvoda i usluga može signalizirati povećanje konkurentnosti unutar sektora. Kompanije koje kontinuirano lansiraju nove proizvode i usluge često imaju bolju tržišnu poziciju. <p>Pratiti ovaj indikator omogućava bolje razumevanje stanja i potencijala ICT sektora, što je od ključnog značaja za strategijsko planiranje i donošenje odluka na nivou kompanija i vlade.</p>

Podaci koje je potrebno prikupiti	<p>Registar proizvoda/usluga koje generiše IKT sektor, pored osnovnih informacija o kompaniji koja ih razvija i nudi, sadržaće sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naziv proizvoda/usluge - Opis proizvoda/usluge - Ključne funkcionalnosti i karakteristike - Ciljna tržišta i korisnici - Datum lansiranja na tržište - Korišćene tehnologije i platforme <p>Ovi podaci omogućavaju detaljan uvid u aktivnosti i kapacitete IKT kompanija, što je ključno za kreiranje sveobuhvatnog i korisnog registra.</p>
-----------------------------------	--

Kategorija	Opis
Naziv indikatora	Broj podržanih startupova kroz mehanizam podsticajnih mjera
Cilj na koji se indikator odnosi	<p><u>Za uspješnu digitalnu transformaciju Crne Gore, važno je povećati broj aktivnih IT kompanija i ojačati IKT sektor kao pretpostavku razvoja društva u oblasti digitalne transformacije.</u></p> <p>Registar inovacione djelatnosti u Crnoj Gori omogućava subjektima inovacione djelatnosti da inovacioni startupovi budu vidljivi potencijalnim investitorima.</p> <p>Putem portala <u>e-Inovacije</u>, može se podnijeti zahtjev za upis u Registar subjekata inovacione djelatnosti. Osim toga, može se aplicirati i za status korisnika podsticajnih mjera za pravna i fizička lica.</p>
Podaci koje je potrebno prikupiti	Broj Investitora I Startupova upisanih u Registar inovacione djelatnosti
Izvor podataka	Registar inovacione djelatnosti
Informacija o instituciji odgovornoj za prikupljanje podataka	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke I inovacija</p> <p>Direktorat za inovacije I pametnu specijalizaciju</p> <p>Direkcija za inovacije</p>

Učestalost prikupljanja podataka	Jednom godišnje, III kvartal		
Učestalost izvještavanja o vrijednosti indikatora	Na godišnjem nivou		
Kratak opis metodologije izračunavanja podataka	prebrojavanje		
Kontakt osoba	Nevena Radović		
e-mail	nevena.radovic@mpni.gov.me		
Informacija o trendu i početnoj vrijednosti	Godina	Trend (2023)	
	Vrijednost	18	
Informacija o ciljnim vrijednostima	Godina	2024	2025
	Vrijednost	20	22